

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno studenta: Bc. Jiří Forman

Název práce: Sociální sítě a jejich vliv na veřejné mínění

Autor posudku: Mgr. Iva Vojkůvková

Cíl práce: Cílem práce je přiblížení fungování sociálních sítí v návaznosti na ovlivňování veřejného mínění, kdy jsou využívány standartní funkce sociálních sítí k ovlivnění názoru uživatelů nebo vyvolání určité reakce. První část práce je zaměřena na teoretické záležitosti ohledně fungování samotných sociálních sítí a jejich vybraných zástupců a také na představení druhů hoaxy a definování pojmu hoax, kdo je to influencer a jaký orgán bojuje s dezinformacemi v České republice. V druhé, prakticky zaměřené části jsou rozebrány ukázky příspěvků, které vykazují znaky nepravostí nebo smyšlených informací. Závěrem práce je vytvořen seznam rad a doporučení, jakým způsobem je možno vypátrat původní informace potvrzující nebo vyvracející zkoumaný příspěvek ze sociálních sítí. Všechny nástroje jsou volně dostupné.

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení (známka)					
	A	B	C	D	E	F
Práce svým zaměřením odpovídá studovanému oboru	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Vymezení cíle a jeho naplnění	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Zpracování teoretických aspektů tématu	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Zpracování praktických aspektů tématu	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Adekvátnost použitých metod, způsob jejich použití	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Hloubka a správnost provedené analýzy	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Práce s literaturou	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Logická stavba a členění práce	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Jazyková a terminologická úroveň	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Formální úprava a náležitosti práce	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Vlastní přínos studenta	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Využitelnost výsledků práce v teorii (v praxi)	☐	☐	☐	☒	☐	☐

Vyjádření k výsledku anti-plagiátorské kontroly

Práce vykazuje v systému Odevzdej.cz celkovou podobnost 1%, podobnost se čtyřmi hlavními zdroji pak <5%. Z tohoto hlediska tedy považuji práci za bezproblémovou, i když dále uvádím jisté dílčí připomínky.

Dílčí připomínky a náměty:

V práci jsou poměrně časté překlepy, odchylky od větné stavby, nedostatky v interpunkci, což občas působí rušivě.

V textové části je patrné, že autor čerpal z různých zdrojů, velmi často i „populárních“ novinových a internetových článků. Ačkoliv nejde o přímé citace a parafráze, ovlivnilo to použitý jazyk. Celek tak působí poněkud nejednotně.

Screenshotty rozhraní aplikací a příspěvků ze sociálních sítí nemají mít dle mého názoru jako zdroj uvedeno jméno autora práce, ale konkrétní adresu stránek.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky:

Cíl práce se dle mého názoru nepodařilo zcela naplnit, zavádějící je v této souvislosti poměrně obecný název práce. Výstižnější by asi bylo jisté zúžení např. ve smyslu Ověření informací na sociálních sítích volně dostupnými vyhledávacími nástroji.

V teoretické části popisuje autor nejprve vývoj a základní fungování sociálních sítí, blíže se zaměřuje na Facebook, Twitter a YouTube. Popis těchto sítí je podán především z pohledu běžného uživatele, nikoliv v kontextu možností ovlivňování veřejného mínění. Na toto téma jsou dostupné články a závěrečné práce. Ačkoli jsou spíše z oblasti mediálních a sociologických studií, bylo by jistě vhodné a možné z nich čerpat. Dále je vyložena problematika hoaxů a fotomontáží, tou se autor zabývá i v praktické části práce. Bez vysvětlení jsou ponechány pojmy hybridní hrozby a fake news, ačkoliv tyto s praktickou částí práce přímo souvisí. Naopak je několik stránek věnováno pojmu influencer, i když tento fenomén v práci prakticky sledován nebyl.

V praktické části je provedena analýza tří konkrétních obrazových příspěvků. Jsou popsány běžně dostupné nástroje k ověření jejich pravosti resp. možná lépe pravdivosti. Postup je přehledně shrnut v závěru a v příloze na CD, je cenným návodem pro běžného uživatele. Není však a priori zřejmá role sociálních sítí v šíření těchto příspěvků (např. nárůst sledujících v čase, vývoj diskuse apod.), jsou zde zmíněna jen „koncová“ čísla, která nejsou srovnána s nějakým etalonem.

Vzhledem k poměrně nízké časové náročnosti praktického šetření by bylo jistě možné určité rozšíření. Bylo by např. vhodné doplnit i analýzu několika příspěvků pravdivých. Zajímavé by mohlo být i dotazníkové šetření mezi uživateli sociálních sítí, zda a jak jsou schopni rozpoznat hoaxy obecně event. v konkrétních sledovaných případech.

Otázky k obhajobě:

Podle jakého klíče byly vybrány příspěvky pro praktické ukázky posouzení pravdivosti? Bylo autorovi předem známo, že jsou to „podezřelé“ příspěvky? Lze nějak změřit vliv sociálních sítí v šíření těchto příspěvků oproti jiným médiím?

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržená výsledná známka: D

V Hradci Králové, dne 3. září 2018

podpis